

Kirkeskibet i Thomas Kingos Kirke

Af Karen Agerbæk

I Thomas Kingos Kirke hænger i overgangen mellem hovedskib og sideskib (ja, det hedder det, og ja, det har noget med skibe at gøre, se senere) en model af et skib. Det er en såkaldt bramsejlskonnert ved navn 'Thurø'. Den er 89 cm lang og 78 cm høj. Af min kilde, *Fynske Kirkeskibe af Henning Thalund*, fremgår endvidere, at skibet fører navnestander (et rødt flag), vimpel og dansk flag samt signalflagene N, B, Q og W. **N**, det blåternede, betyder *nej*, **B**, det røde, betyder *farligt gods ombord*. **Q**, det med blå kant og rød midte, at skibet er *smittefrit*, og **W**, det gule, betyder *behøver lægehjælp*. Så signalflagene er nok mere valgt ud fra deres dekorationsværdi end betydning. Skibet er malet rødt under vandlinjen og ellers blåsort og er fremstillet uden sejl, men dog med skøderne til sejlene. En konnert var et sejlskib, en skibstype i drift fra midten af 1700-tallet til midten af 1900-tallet. Den blev brugt til handel. En bramsejlskonnert er et sejlskib med 2-4 master, hvor der på den forreste kan sættes tre råsejl. Thurø har 3 master.

Når jeg hører ordet 'bramsejl', tænker jeg på Kaptajn Haddock i Tintin, der ofte siger: Splitte mine bramsejl! Et bramsejl er dog ud over at indgå i en mild ed, det råsejl, der føres på mastens øverste stang, bramstangen. På store skibe kan bramsejlet være delt i et over- og et underbramsejl.

Hvem har lavet skibet

Skibsmodellen er lavet af skibsfører, også kaldet kaptajn, [Jørgen Arnold Marcussen](#), der levede 1889-1981. Han var fra Troense på Tåsinge og lavede ikke mindre end 87 skibsmodeller i sit liv. Thomas Kingos Kirke har ifølge *Thalund* det eneste, der hænger på Fyn, mens Svendborg Museum har 10 stående. Jørgen Arnold Marcussen var selv kaptajn på en skonnert, bygget af en odenseansk købmand, som skibet var opkaldt efter: Ignatz Breum. Men det er en anden historie.

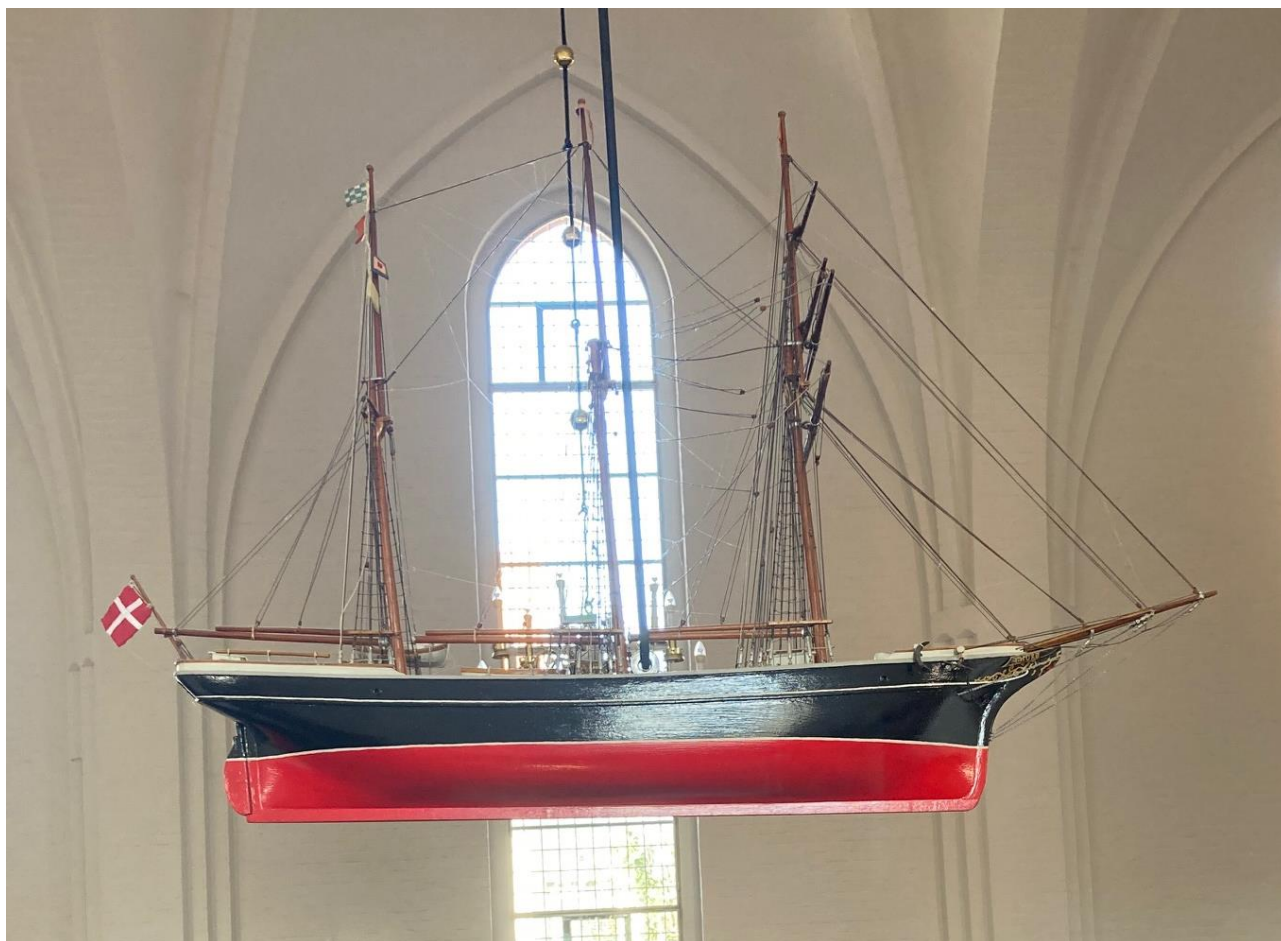
Kirkeskibe – traditionen

Kirkeskibe er noget, man oftest finder i kirker i byer, der har tilknytning til sejlads. Selv kommer jeg meget på Fanø, hvor de to kirker er proppet med kirkeskibe: I Sønderho kirke er der ikke mindre end 15! I Nordby lidt færre: 8. Og det er vel at mærke ikke særligt store kirker. I Odense Domkirke er der ingen. Så hvorfor er der et skib i Thomas Kingos Kirke?

[Skibe](#) i oprørte vande blev tidligt i kristendommen et symbol for kirken – og om der, hvor menigheden sidder, anvender man betegnelsen skib, som i midterskib/hovedskib og

sideskib. Som der står i [min kilde](#): '*Kirkens anden del [første del er koret] bærer den symbolske betegnelse skibet i henhold til tanken om den kirkelige institution som menneskenes fartøj på færd over verdens bølger. Skibet er menighedens plads*'.

Man skænkede derfor modeller af skibe til kirkerne som taknemmelighedsgaver eller mindegaver. Oftest fra søens folk. Igennem tiderne har kirker modtaget mange gaver fra kirkegængere eller ved indsamlinger i sognet. Her kan nævnes glasmalerierne i Thomas Kingos Kirke, der jo blev skænket anonymt, men af en fra sognet. Thomas Kingos Kirke fik sit kirkeskib i 1962, hvor den blev skænket af en med tilknytning til Thurø, også et sted hvor mange var på søen. Kirkeskibet blev taget godt imod, og der eksisterer billeder af skibet, der bliver båret ind til festgudstjenesten af menighedsrådsmedlemmer. Det var den 25. november 1962, hvor den daværende biskop K.C. Holm afholdt tjenesten.

Den glade giver

Den glade giver beskrives som: *Fru direktør Niels Andersen*¹. Det afspejler tiden, hvor en kvinde stadig kun var noget i kraft af sin mands position, og derfor ikke engang nævnes ved fornavn. I kender det fra talrige gravsten, hvor der står 'Peder Pedersen og hustru'.

I dette tilfælde er det kun lykket mig at finde ud af, at hun hed Erika Laurentine og var født Nielsen. Under hendes [mand](#) står nemlig, at han blev gift 2.2.1913 på Thurø med Erika Laurentine Nielsen. Hun var født i

¹ Jeg har kun navnet at gå efter, så jeg er ikke 100 % sikker på, at jeg har ramt den rigtige direktør Niels Andersen, men går med denne, da der er forbindelse til Thurø, og fordi en direktør Andersen fra Odense, født på Thurø, også har doneret nyt [kobbertag](#) på Thurø Kirke, hvorved interesse for kirken vises.

1888 og døde i [1974](#). Manden, direktøren, kan jeg fortælle lidt mere om. Han var født i 1886 og grundlagde i 1910 en fabrik i Odense med navnet: [Dansk Elektricitets Compagni](#). Han havde stærke bånd til Thurø, hvad skibets navn også antyder, idet han var født, døbt og gift der. Hans far var skibsreder af Thurø. Direktøren døde i 1947, i Odense, så Erika havde været enke i 15 år, da hun skænkede skibet. I sit liv interesserede han sig for søfart og var livsvarigt medlem af selskabet Handels- og Søfartsmuseets venner. Så det giver mening, både med et skib og navnet Thurø.